

علوم و فنون ادبی

۱- با توجه به متن زیر از گلستان سعدی، کدام گزینه در قلمرو زبانی نیست؟

«مَنْتَ خدای را عَزَّوَجَلَّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود ممدّ حیات است و چون برمی‌آید مفرّج ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجودست و بر هر نعمتی شکری واجب.»

- (۱) «را» حرف اضافه است. (۲) دو حرف اضافه برای یک متمم آمده است.
(۳) از سجع استفاده شده است. (۴) حذف فعل به قرینه صورت گرفته است.

۲- در کدام گزینه به پیشگامان نثر ساده دوره بیداری اشاره نشده است؟

- (۱) قائم مقام فراهانی - ناصرالدین شاه قاجار (۲) عبدالرحیم طالبوف - میرزا آقاخان کرمانی
(۳) زین‌العابدین مراغه‌ای - علامه دهخدا (۴) ایرج میرزا - ادیب‌الممالک فراهانی

۳- از میان گزاره‌های زیر کدام گزاره‌ها نادرست هستند؟

- (الف) نوشته‌های طنزآمیز دهخدا با عنوان چرند و پرند از آثار محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت متأثر است.
(ب) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی از آثار ترجمه شده عصر بیداری است که «میرزا حبیب اصفهانی» آن را ترجمه کرده است.
(پ) فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و ناصر خسرو بوده است.
(ت) میرزاده عشقی در روزنامه «قرن بیستم به افشاکاری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخته است».
(ث) ایرج میرزا به دلیل تفکرات شخصی و جایگاه خانوادگی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار نمی‌گیرد.
- (۱) ب و ت (۲) ت و ث (۳) الف و پ (۴) ث و ب

۴- سراینده بیت زیر که از تصنیف‌سرایان و موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت بود، کیست؟

- «از خون جوانان وطن لاله دمیده از ماتم سرو قدشان سرو خمیده»
(۱) ملک‌الشعرا بهار (۲) عارف قزوینی (۳) فرخی یزدی (۴) میرزاده عشقی

۵- کدامیک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

- (۱) با روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات پر رونق‌تر از گذشته بود.
(۲) هدف انجمن ادبی خاقان‌رهای بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.
(۳) رشد و شکوفایی در تاریخ ادبیات ایران در دوره افشاریه موجب پیدایش سبک بازگشت شد که حد واسط سبک عراقی و بیداری است.
(۴) تقلید از آثار پیشینیان و بازگرداندن شعر به دوران گذشته موجب پیدایش «سبک بازگشت» شد.

۶- کدامیک از گزینه‌های زیر از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی نیست؟

- (۱) ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن (۲) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری
(۳) رونق بازار شعر و شاعری و مدح پادشاهان قاجار (۴) دزدی و تاراج مراکز فرهنگی

۷- کدامیک از شاعران زیر غزل را به سبک حافظ و سعدی می‌سرودند؟

- (۱) صبای کاشانی - قانّی شیرازی - سروش اصفهانی (۲) نشاط اصفهانی - فروغی بسطامی - مجمر اصفهانی
(۳) سروش اصفهانی - نشاط اصفهانی - مجمر اصفهانی (۴) صبای کاشانی - قانّی شیرازی - فروغی بسطامی

۸- هریک از عبارات‌های زیر معرفّ کدام شاعر یا نویسنده است؟

(الف) وی شاعر، روزنامه‌نگار، نمایش‌نامه‌نویس و نظریه‌پرداز دوره مشروطیت بود.

(ب) وی شعر را به سبک خراسانی و با زبان حماسی می‌سرود. علاوه بر تحقیق و تدریس در دانشگاه در حوزه سیاست و روزنامه‌نویسی نیز فعالیت داشت.

- (۱) میرزاده عشقی - ملک‌الشعرا بهار (۲) ایرج میرزا - ملک‌الشعرا بهار
(۳) میرزاده عشقی - فرخی یزدی (۴) ایرج میرزا - فرخی یزدی

۹- شاعر همه ابیات به جز درست است.

- (۱) هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم (۲) به نام خداوند بی‌منش نگار
(۳) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید (۴) جنگ ننگ است در شریعت من
(۵) جهان و هرچه در او جز به کام خویش ندیدم (نشاط اصفهانی)
(۶) خرد آفرین، آفرینش نگار (صبای کاشانی)
(۷) قسم برده به باغی و دلم شاد کنید (محمدتقی بهار)
(۸) جز پی پاس دین و حفظ وطن (سیداشرف‌الدین گیلانی)

۱۰- کدام یک از موارد زیر از علل تمایل نویسندگان عصر مشروطه به نوشتن رمان‌های تاریخی است؟

- (الف) به جهت زبان ساده و علاقه زیاد مردمان این عصر به تاریخ و تمدن
(ب) حاکم بودن نوعی باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته میان نویسندگان.
(پ) گونه‌گونی و تنوع دوستی نویسندگان این عصر و تمایل پژوهشگران به تاریخ باستان
(ت) دردسر کمتر نوشتن رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با کارهایی مثل روزنامه‌نویسی یا نوشتن رمان سیاسی.
- (۱) الف و ب (۲) ب و پ (۳) ب و ت (۴) پ و ت

۱۱- از میان مجموعه آثار زیر صاحب چند اثر به درستی مشخص شده است؟

- «سه تابلو مریم (میرزاده عشقی) - نسیم شمال (سیداشرف‌الدین گیلانی) - سوراسرافیل (دهخدا) - روزنامه بهار (ملک‌الشعرا بهار) - داستان باستان (میرزا حسن خان بدیع) - تاریخ بیداری ایرانیان (قائم مقام فراهانی) - منشآت (ادیب‌الممالک فراهانی)»
- (۱) دو (۲) چهار (۳) سه (۴) پنج

۱۲- حوزه ادبی نثر و موضوع منسوب به چند اثر نادرست است؟

- «شمس‌الدین و قمر (داستان) - سه تابلو مریم (نمایش‌نامه) - تاریخ بیداری ایرانیان (تحقیق ادبی و تاریخی) - مجلس (روزنامه) - سروش (نمایش‌نامه)»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- توضیح مقابل کدام اثر نادرست است؟

- (۱) گلشن صبا: به تقلید از گلستان سعدی و متعلق به صبا کاشانی.
(۲) گنجینه نشاط: متعلق به نشاط اصفهانی حاوی آثار منظوم و منثور
(۳) خداوندنامه: حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر و دلیری‌های حضرت علی (ع)
(۴) ایده‌آل: نمایش‌نامه منظوم متعلق به میرزاده عشقی

۱۴- نوع نثر هر دو اثر در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) التفهیم - سفرنامه ناصر خسرو
(۲) تاریخ بیهقی - کشف‌المحجوب
(۳) سیاست‌نامه - کیمیای سعادت
(۴) تاریخ بلعمی - التفهیم
- ۱۵- چه کسانی در آوردن مضامین دقیق در غزل کوشیدند و زمینه‌های به اوج رساندن قالب غزل را در قرن هفتم مهیا کردند؟
- (۱) جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی - سنایی
(۲) سنایی - انوری
(۳) کمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی - سنایی
(۴) خواجه رشیدالدین میبیدی - انوری

۱۶- نوع نثر زیر چیست و چه کسی این نوع نثر را به کمال رسانید؟

- «ای کریمی که بخشنده عطایی و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی و ای احدی که در ذات و صفات بی‌همتایی»
- (۱) نثر موزون - ابوالفضل میبیدی
(۲) نثر مسجع - نظامی عروضی
(۳) نثر موزون - خواجه عبدالله انصاری
(۴) نثر فنی - ابوالفضل میبیدی

۱۷- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه نادرست است؟

- «مَهتَری گَر به کَام شَیر در اسَت
یا بزرگی و عَزّ و نَعْمَت و جَاه
- (۱) سادگی زبان شعر
(۲) کم بودن لغات عربی
(۳) کهنه و مهجور بودن بیش‌تر لغات در مقایسه با دوره‌های بعد
(۴) استفاده از دو نشانه برای یک متمم

۱۸- عبارت‌های زیر به ترتیب معرف کدام آثار هستند؟

- (الف) این کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد. موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است؛ امروزه فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی‌مانده است.

(ب) اصل این کتاب به زبان عربی است، اما برخی از دانشمندان این کتاب را به فارسی برگرداندند.

- (۱) تاریخ بلعمی - تاریخ الرسل و الملوک
(۲) شاهنامه ابومنصوری - ترجمه تفسیر طبری
(۳) تاریخ بلعمی - شاهنامه ابومنصوری
(۴) شاهنامه ابومنصوری - تاریخ بلعمی

۱۹- کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

- (۱) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار برجای مانده با این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.
- (۲) زبان پارسی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است. این زبان در شمال و شمال‌شرقی ایران متداول بوده است.
- (۳) آثار ادبی پهلوی به دلیل اهمیت سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام غالباً به کتابت در نیامده بود و بیشتر آثار دینی زرتشتی مانند یادگار زیربان اصل پارسی دارند.
- (۴) زبان پهلوی زبان رسمی دوران ساسانی بود. از آنجا که این زبان اساساً به ناحیه پارس تعلق داشته است و در مرحله‌ای میان فارسی باستان و فارسی نو قرار دارد آن را فارسی بینابین نامیده‌اند.

۲۰- هریک از آثار زیر به ترتیب در زمره کدام گروه از زبان‌های ایرانی قرار می‌گیرد؟

« هزار و یک شب - یادگار زیربان - درخت آسوریک - مکاتبه مقامات دولتی ساسانی - فرمان شاهان هخامنشی »

- (۱) فارسی میانه - فارسی نو - فارسی میانه - فارسی نو - فارسی باستان (۲) فارسی میانه - فارسی میانه - فارسی باستان - فارسی نو - فارسی نو
- (۳) فارسی میانه - فارسی میانه - فارسی میانه - فارسی نو - فارسی باستان (۴) فارسی باستان - فارسی میانه - فارسی نو - فارسی میانه - فارسی باستان

۲۱- کدام گزینه از قلمرو فکری سبک خراسانی دور است؟

- (۱) کنون خورد باید می خوش گوار
- (۲) چون بناگوش نیکوان شد باغ
- (۳) چو شد روز رستم بپوشید گبر
- (۴) که گر از سُر وحدت آگاهی
- که می بوی مشک آید از جویبار
- از گل سبب و از گل بـادام
- نگهبان تن کرد بر گبر بـبر
- تهمت کافری به ما مپسند

۲۲- متن زیر برگزیده‌ای از کدام اثر ادبی است و مربوط به کدام دوره است؟

« پس عبدالمطلب گفت که ایها الملک، من خداوند اشرم نه خداوند خانه و مر این خانه را خداوندی هست و او خود خانه خود را نگاه دارد. »

- (۱) قابوس‌نامه - دوره غزنوی (۲) کشف‌المحجوب - دوره غزنوی (۳) کیمیای سعادت - دوره سلجوقی (۴) ترجمه تفسیر طبری - دوره سامانی

۲۳- کدام بیت به خصوصیات فکری سبک خراسانی اشاره نمی‌کند؟

- (۱) شاد زی با سبایه‌چشمان، شاد
- (۲) بسا رساله که در باب اشک ما دریا
- (۳) چو جانست از جود و رادی کرد یزدان
- (۴) بفرمود تا شاد زواره برش
- که جهان نیست جز فسانه و باد
- به دیده بر گهر آب‌دار بنویسد
- تو بی‌جان زنده بودن کی توانی؟
- فراوان سخن راند از لشکرش

۲۴- با توجه به قافیه و ردیف، کدام گزینه از سبک خراسانی دورتر است؟

- (۱) مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود
- (۲) حاصل کار که کون و مکان این همه نیست
- (۳) مسلمانان مرا وقتی دلی بود
- (۴) اگر سر به سر تن به کشتن دهیم
- نبود دندان لا بل چراغ تابان بود
- باده پیش آر که اسباب جهان این همه نیست
- که با دی گفتمی گر مشکلی بود
- از آن به که کشور به دشمن دهیم

۲۵- نوع نثر کدام گزینه «فنی» نیست؟

- (۱) اگر روزی در طلب آیم و از این بحر به لب آیم حق را به عاقلی جویم یا به عاشقی پویم.
- (۲) این است داستان موافقت دوستان و مظاهرت ایشان تا به برکات مخالفت و معاونت از ورطه خلاص یافتند.
- (۳) اهل دام دیو است از دانه او، نگر تا خود را نگاه داری. بینی که دیده خطابین تو را عطای دوستی او مجاب می‌کند.
- (۴) اگر او از اصول من خبر یابد ابواب تلطف و تکلف شمرد و به قدوم من اهتزاز می‌تمام نماید.